

УДК 330.341.1

DOI <https://doi.org/10.32782/pdau.eco.2025.3.13>

ВПЛИВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ТА РЕГУЛЯТОРНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Пащенко Поліна Олександрівна

доктор філософії з менеджменту,
доцент кафедри управління людським фактором,
Державний університет «Київський авіаційний інститут»
ORCID ID: 0000-0001-8375-2424

Зось-Кіор Іван Миколайович

здобувач вищої освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID ID: 0009-0009-3548-6729

Маковецький Антон Олегович

здобувач вищої освіти,
Полтавський державний аграрний університет
ORCID ID: 0010-0003-8055-4918

У статті досліджено вплив державної підтримки та регуляторного середовища на інноваційну діяльність в Україні у період з 2020 по 2025 роки. На основі аналізу статистичних даних, нормативно-правової бази та практик інноваційної політики в інших країнах виявлено основні бар'єри та чинники, що визначають динаміку інноваційного розвитку. Визначено, що основними проблемами є фрагментарність державної політики, нестабільність регуляторного середовища, недостатній обсяг фінансування, відсутність координації між науковими установами, бізнесом і державою, а також регіональні диспропорції у розвитку інновацій. Окрему увагу приділено оцінці впливу війни, відтоку людського капіталу та цифровій трансформації. Розглянуто можливості адаптації моделей державної підтримки та дерегуляції інноваційної сфери з урахуванням досвіду країн ЄС, США, рекомендацій OECD, CEPR, IMF, European Commission. Запропоновано шляхи вдосконалення законодавчого забезпечення, інституційної координації, підтримки стартапів, повернення науковців та формування сприятливого інноваційного середовища на національному і регіональному рівнях. Практична значущість роботи полягає у формуванні рекомендацій для розробників політики щодо ефективного стимулювання інновацій в умовах нестабільності.

Ключові слова: інноваційна політика, державна підтримка, регуляторне середовище, інвестиційна стратегія, конкурентоспроможність, економічний розвиток.

Polina Paschenko

State University "Kyiv Aviation Institute"

Ivan Zos-Kior

Ivan Franko National University of Lviv

Anton Makovetskyi

Poltava State Agrarian University

IMPACT OF STATE SUPPORT AND REGULATORY ENVIRONMENT ON INNOVATION ACTIVITIES IN UKRAINE

The article examines the impact of state support and the regulatory environment on innovation activity in Ukraine during the period 2020–2025. Based on an analysis of statistical data, legal frameworks, and international innovation policy practices, the main drivers and barriers influencing innovation development are identified. Major challenges include policy fragmentation, regulatory instability, inadequate funding, lack of coordination between

academia, business, and government, and regional disparities. The study evaluates effects of war, brain drain, and digital transformation. It analyzes opportunities for adapting state support and deregulation models, drawing on EU, US, OECD, CEPR, IMF, and European Commission recommendations. The paper proposes ways to enhance legislative frameworks, institutional coordination, startup support, researcher return programs, and the development of a favorable innovation ecosystem at national and regional levels. The practical value lies in providing policy recommendations for effective innovation stimulation amid instability.

Keywords: *innovation policy, state support, regulatory environment, investment strategy, competitiveness, economic development.*

Вступ. Актуальність оцінки поточного стану інноваційної політики, аналізу проблем та перспектив розвитку зумовлена глобальними викликами та швидким розвитком технологій, що потребують постійного моніторингу та адаптації державної підтримки інноваційної діяльності. Важливим є виявлення слабких місць у чинному регуляторному середовищі, яке може обмежувати можливості інноваційного розвитку. Крім того, необхідність удосконалення механізмів стимулювання інноваційної активності обумовлена конкуренцією на світовому ринку, де країни з ефективною інноваційною політикою мають значні переваги. Саме інновації є ключовим фактором економічного зростання та конкурентоспроможності держав і підприємств. Дослідження дозволить визначити ефективність існуючих підходів, запропонувати шляхи оптимізації державного регулювання та сприяти формуванню стратегій, спрямованих на розвиток науково-технічного потенціалу країни.

Матеріали та методи. Інвестиційна політика держави у сфері інновацій є комплексом заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток інноваційних проєктів та підприємств. В Україні ця політика реалізується через низку інструментів, включаючи законодавче регулювання, державні інвестиційні програми, державно-приватне партнерство та створення спеціальних інвестиційних фондів. Розвиток інноваційної діяльності є ключовим чинником економічного зростання та конкурентоспроможності держави. Особливого значення набувають фінансові стимули, податкові пільги та спрощення регуляторних процедур, що дозволяють активізувати інноваційний потенціал підприємств [1, 3]. Аналіз державної підтримки та регуляторного середовища інноваційної діяльності в Україні дозволить зробити ряд висновків щодо поточного стану та визначити ключові рекомендації для вдосконалення державної інноваційної політики.

Методологічну основу статті становлять загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: аналіз нормативно-правових документів, порівняльний аналіз практик підтримки інновацій у країнах ЄС і США, статистичний аналіз даних Держстату та OECD, а також метод експертного оцінювання [4, 7]. Наукова новизна полягає у система-

тизації впливу державної політики на інноваційний розвиток в умовах кризового періоду та пропозиції механізмів її вдосконалення.

Сучасні дослідження у сфері інноваційного регулювання зосереджуються на необхідності вдосконалення законодавства, адаптації державної політики до вимог ринку та усуненні регуляторних бар'єрів, які гальмують розвиток інноваційної економіки.

Дослідження системи державної підтримки інноваційної діяльності в Україні за 2020–2025 роки демонструють значні трансформації, що відбулися як відповідь на глобальні виклики та внутрішні соціально-економічні зміни. За даними досліджень Гейця В.М. та Семиноженка В.П. (2022), частка державного фінансування інноваційної діяльності в Україні становить лише 0,43% ВВП, тоді як у країнах ЄС цей показник сягає 2–3% ВВП.

Аналіз літератури засвідчує, що дослідники переважно зосереджуються на нормативно-правовому регулюванні інновацій, недосконалості механізмів державної підтримки, а також пошуку ефективних моделей стимулювання. Зокрема, О. Корват [1] досліджує проблеми правового регулювання інноваційної діяльності, підкреслюючи фрагментарність законодавства. Н. Рудь [2] звертає увагу на розрив між регуляторною базою та потребами бізнесу.

Питання реформування інституційної та регуляторної системи розглядали О. Витвицька, М. Ємченко [3], які пропонують адаптивні механізми державної підтримки. Концепції регуляторного середовища розробляли Таран-Лала О.М., Петченко М.В. [4], Козлова В.М. [5], Прокопенко М., Костенко Ю. [6] та інші.

Жувагіна І.О. і Залізняк В.П. [7] проаналізували виклики державної політики в умовах інтеграційних процесів. Дяченко М. [8] зробив акцент на підтримці малого інноваційного бізнесу. Водночас Захарченко В.І. і Меркулов М.М. [9] вказують на відсутність координації між різними інструментами державної підтримки. Водночас успішно функціонує Український фонд стартапів (УФС), який з 2020 по 2024 роки профінансував 250 проєктів на загальну суму понад 240 млн гривень.

Узагальнюючи аналіз попередніх досліджень, варто відзначити їхні сильні сторони, зокрема: системність висвітлення проблеми інноваційного роз-

витку, увагу до фінансово-інституційних механізмів підтримки, а також опору на міжнародний досвід (OECD, ЄС, США). Ряд авторів (Корват О.В., Руд Н., Витвицька О.Д.) акцентують на важливості регуляторної стабільності, доступу до фінансування та створення інноваційної інфраструктури. Водночас, слабкими сторонами є фрагментарність у висвітленні бар'єрів інноваційної діяльності в умовах воєнного часу, недостатній аналіз впливу цифрової трансформації, а також обмежена кількість емпіричних досліджень із використанням кількісних методів. Ці публікації підтверджують актуальність дослідження та окреслюють ніші для подальших наукових розвідок. Це визначає потребу у комплексному аналізі сучасного стану інноваційного середовища в Україні у 2020–2025 роках.

Метою статті є аналіз сучасного стану державної підтримки та регуляторного середовища інноваційної діяльності в Україні у 2020–2025 роках, виявлення основних бар'єрів на шляху розвитку інновацій та обґрунтування практичних рекомендацій для вдосконалення інноваційної політики держави.

Результати. Оцінка ефективності державних програм підтримки інновацій є важливим елементом формування державної інноваційної політики, оскільки дозволяє визначити, наскільки успішно досягаються поставлені цілі, ефективно використовуються ресурси, та які коригування необхідно внести для підвищення результативності програм. Оцінювання здійснюється за Методикою Міністерства економіки України та галузевих методик оцінки ефективності інноваційних програм. [10]. Проте

практичне застосування методик часто ускладнене через відсутність координації та недостатній рівень фінансування.

Державна підтримка інновацій відтворюється через такі механізми: фінансування стартапів і технологічних компаній (програми грантів, кредитування); податкові стимули для компаній, що інвестують у R&D; інституційна підтримка – створення технопарків та інкубаторів інноваційних підприємств. Аналіз інноваційної активності підприємств в Україні у 2020–2025 роках свідчить про поступове зростання частки підприємств, що впроваджують інновації – з 15,3% у 2020 році до прогнозованих 21,7% у 2025 році), однак цей показник залишається нижчим за середньоєвропейські значення [6]. Згідно з дослідженням Європейської комісії, країни, що впроваджують дерегуляцію та підтримують підприємців, мають значно вищий рівень впровадження інновацій.

У таблиці 1 представлена інноваційна активність підприємств за останні роки. Згідно з таблицею 1, динаміка вказує на позитивну тенденцію в розвитку інноваційного сектору, однак темпи цього зростання залишаються повільними та нерівномірними. Так, основними напрямками інновацій в Україні є автоматизація, впровадження екологічно чистих технологій, розвиток R&D, використання штучного інтелекту та великих даних, що відповідає глобальним технологічним трендам. Джерела фінансування інновацій залишаються переважно внутрішніми (власні кошти підприємств), хоча поступово зростає роль венчурного капіталу, міжнародних грантів та державних програм.

Таблиця 1

Інноваційна активність підприємств в Україні у 2020–2025 рр.

Рік	Частка підприємств, що впроваджували інновації, %	Основні напрями інновацій	Джерела фінансування інновацій	Ключові бар'єри інноваційної діяльності
2020	15,3%	Нові технологічні процеси, модернізація виробництва	Власні кошти (70%), державна підтримка (10%), іноземні інвестиції (5%)	Висока вартість впровадження, нестача кваліфікованих кадрів
2021	16,1%	Автоматизація та цифровізація бізнесу	Власні кошти (65%), гранти (12%), кредити (8%)	Недостатня державна підтримка, низька інноваційна культура
2022	17,5%	Впровадження екологічно чистих технологій, роботизація	Власні кошти (60%), міжнародні фонди (15%), державні програми (10%)	Військові ризики, скорочення інвестицій
2023	18,9%	Розвиток R&D, біотехнології, енергозберігаючі проєкти	Венчурне фінансування (20%), міжнародні гранти (15%), власні кошти (55%)	Бюрократичні перепони, податковий тиск
2024	20,3%	AI, Big Data, розвиток стартапів	Державні програми (20%), венчурний капітал (25%), власні кошти (45%)	Нестача інвестицій, нестабільне регуляторне середовище
2025	21,7% (прогноз)	Високотехнологічні виробництва, зелена енергетика	Інвестиції з ЄС (30%), венчурне фінансування (20%), кредити (10%)	Високі витрати на R&D, недостатня інфраструктура

Джерело: сформовано авторами на основі [6, 10].

Водночас ключові бар'єри інноваційної діяльності залишаються значними та системними. Попри те, що інноваційний розвиток є ключовим фактором довгострокової конкурентоспроможності держави, в Україні інституційні та нормативні передумови інноваційного прориву залишаються фрагментованими й обмеженими. Це вказує на обмежену ефективність чинних механізмів державної підтримки, які хоч і розширюються, проте ще не забезпечують проривного зростання інноваційної активності. Розглянемо чинне регуляторне середовище та визначимо основні бар'єри, що стримують інноваційне зростання, з урахуванням даних аналітичних звітів провідних міжнародних організацій.

Суттєвим бар'єром є відсутність верховенства права та корупція, які залишаються одним із ключових бар'єрів для інновацій. Судова система України має низький рівень довіри: лише близько 20% рішень виконуються у строк (OECD, 2025). Корупційна практика у сфері державного управління призводить до викривлення механізмів конкуренції та відлякує іноземних інвесторів (IMF, 2016).

Також нормативно-правове забезпечення інновацій часто є застарілим і розрізненим. Наприклад, у сфері штучного інтелекту немає єдиного закону чи національної стратегії, натомість існують розпорошені нормативи без уніфікованих термінів (OECD, 2022). Аналогічно, у сфері медицини або біотехнологій понад 30% нормативних актів визнані такими, що не відповідають сучасним технологічним реаліям (European Commission, 2016).

У дослідженні виявлено факти недосконалого бізнес-клімату і фінансового обмеження, і як наслідок, недостатня захищеність прав інвесторів, складність процедур реєстрації інноваційних компаній та обмежений доступ до банківського кредитування. Це значно стримує розвиток інноваційних підприємств. За даними CEPR (2024), українські інноваційні стартапи мають обмежений доступ до венчурного фінансування, через відсутність гарантій та слабкі інституційні механізми підтримки.

Окремої уваги заслуговує те, що попри наявність Стратегії інноваційного розвитку, в Україні не створено ефективної інституційної рамки для її реалізації. За даними Peer Review (European Commission, 2016), між науковими установами, бізнесом та урядом відсутня дієва координація, що гальмує розвиток інноваційних кластерів та трансфер технологій.

Не менш гострим є усвідомлення факту загрози відтоку кадрів, яке відбулося у 2022 році в наслідок військових ризиків в Україні. Повне уявлення про значне скорочення кількості дослідників і висококваліфікованих спеціалістів, що виїхали за кордон. CEPR (2024) вказує на втрату понад 10% наукового

персоналу, що ставить під загрозу національний науково-технологічний потенціал.

Важливим викликом є регіональні диспропорції. Так, інноваційна активність зосереджена переважно в Києві та декількох обласних центрах, тоді як більшість регіонів не мають доступу до ресурсів або інфраструктури. OECD (2022) рекомендує запровадження регіональних інноваційних програм з метою подолання цих диспропорцій.

Так саме недосконала цифрова інфраструктура є бар'єром інноваційного зростання. Так, низький рівень цифровізації МСП, слабка кібербезпека, відсутність єдиних баз даних та нестача цифрових навичок у працівників ускладнюють інноваційний прорив в умовах війни. OECD ECP (2024) наголошує на необхідності прискорення цифрової трансформації економіки та створення сприятливого середовища для smart-бізнесу.

Підсумовуючи, можна з деякою мірою упевненості сказати, що сучасна нормативна система України потребує глибокої ревізії та дерегуляції в галузях, які найбільше впливають на інноваційну динаміку. Передусім потребує оновлення законодавства щодо AI, біоекономіки, smart-інфраструктури; створення міжвідомчих платформ для реалізації інноваційної політики; підтримка регіональних хабів і технопарків; запуск державних програм повернення науковців; розширення фінансових інструментів підтримки стартапів.

Утім, дослідження OECD, 2024 показує, що країни, які активно стимулюють наукові розробки, демонструють стабільне економічне зростання, що є гарним прикладом для наслідування Україні. Важливо імплементувати адаптивні моделі регулювання, орієнтовані на спрощення процедур, стимулювання через пільги та довгострокову політичну передбачуваність. Регуляторні обмеження можуть як стимулювати, так і стримувати розвиток інноваційного підприємництва. В таблиці 2 представлено порівняльний аналіз країн, який засвідчив, що в умовах гнучкого регулювання та чіткої підтримки R&D (США, Німеччина) рівень комерціалізації інновацій значно вищий ніж в Україні [10].

Висновки. Державна інноваційна політика в Україні у 2020–2025 роках має певні позитивні зрушення, зокрема через зростання ролі грантового фінансування, появу нових інструментів підтримки стартапів та підвищення інноваційної активності підприємств. Однак ефективність залишається обмеженою через фрагментарність заходів, відсутність системного підходу та нестабільне регуляторне середовище.

Основними бар'єрами інноваційної діяльності є високі витрати на R&D, відтік кадрів, нестача інфра-

Таблиця 2

Порівняння політик різних країн

Країна	Фінансова підтримка	Регуляторна політика	Результати
Україна	Гранти, кредитування стартапів	Високий рівень регулювання	Низький рівень комерціалізації інновацій
Німеччина	Податкові стимули, венчурні інвестиції	Лібералізація законодавства	Високий рівень технологічного розвитку
США	Державні інвестиції в R&D	Гнучке регулювання	Лідерство в галузі високих технологій

Джерело: сформовано авторами на основі [10, 11, 13]

структури підтримки інновацій (інкубаторів, технопарків) та слабка координація між бізнесом, наукою і державою.

Доцільним є запозичення практик країн з високим рівнем комерціалізації інновацій:

Німеччина – чітка координація наукових установ і промисловості через мережі Fraunhofer;

Ізраїль – рання державна підтримка стартапів через інституції типу Yozma;

Естонія – цифровізація державних послуг і спрощення регуляторного поля для ІТ-компаній;

США – система грантів для малого бізнесу (SBIR/STTR) та венчурне стимулювання.

Необхідно створити передбачувану інноваційну екосистему з адаптивним податковим законодавством, системою довгострокового фінансування та підтримкою інноваційних кластерів на регіональному рівні.

Перспективи подальших досліджень – аналіз впливу цифрової трансформації, штучного інтелекту, військових викликів на інноваційне середовище та розробка сценаріїв адаптації інноваційної політики до умов відбудови економіки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Корват О. В. Інноваційні процеси: економіко-правові проблеми реалізації, управління та регулювання. *Право та інновації*. 2024. № 3 (47). С. 97–108.
2. Рудь Н., Федас Д. Державне регулювання та підтримка інноваційного розвитку економіки в Україні. *Економічний форум*. 2021. Т. 11. № 3. С. 26–38.
3. Витвицька О. Д., Ємченко М. Ю., Майстренко І. Г. Управління інноваційними процесами у відновленні економіки: міжнародний досвід. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. Том 8. № 4. С. 270–275.
4. Орлова-Курилова О. В., Таран-Лала О. М., Петченко М. В., Мартинов А. А. Модель управління інноваційним підприємництвом у контексті стратегій логістичної та фінансової інфраструктури національної економіки в умовах пандемії COVID-19, діджиталізації та сталого розвитку. *Агросвіт*. 2021. № 21–22. С. 27–34.
5. Козлова В. М. Розвиток інноваційного підприємництва в інноваційних екосистемах. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2024. № 76. С. 66–74.
6. Прокопенко М., Костенко Ю. Аналіз впливу державного регулювання на господарську діяльність підприємства. *Проблеми і перспективи розвитку економіки*. 2024. № 2 (33). С. 176–184.
7. Залізничук В. П. Інтеграційна стратегія України: сучасні виклики для економіки та конкурентоспроможності. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. №15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14882020>.
8. Дяченко М. Чинники впливу на інноваційний розвиток малого підприємництва. *Актуальні проблеми економіки*. №9 (279). 2024. С. 96–103.
9. Захарченко В. І., Меркулов М. М., Глушенко Л. Д. Державна підтримка інноваційної діяльності промислових підприємств. *Прометей*. 2013. №1. С. 75–81.
10. OECD. Innovation Policies. URL: <https://www.oecd.org/innovation/>
11. OECD. Building back a better innovation ecosystem in Ukraine. Paris: OECD, 2022. 160 p. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/11/building-back-a-better-innovation-ecosystem-in-ukraine_8d07cd2d/85a624f6-en.pdf
12. European Commission. Peer Review of the Ukrainian Research and Innovation System. Brussels : European Commission, 2016. 120 p. URL: <https://rio.jrc.ec.europa.eu/policy-support-facility/peer-review-ukrainian-research-and-innovation-system>
13. OECD Eurasia Competitiveness Programme. Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. Paris : OECD, 2024. 80 p. URL: <https://www.oecd.org/publications/enhancing-resilience-by-boosting-digital-business-transformation-in-ukraine-c2e06e50-en.htm>
14. CEPR. Innovation for economic resilience: strengthening Ukraine's human capital and science sector. London: Centre for Economic Policy Research, 2024. 20 p. URL: <https://cepr.org/publications/policy-insights/innovation-economic-resilience-strengthening-ukraines-human-capital>

15. OECD. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. Paris : OECD, 2025. 120 p. URL: <https://www.oecd.org/en/countries/ukraine/>
16. IMF. Ukraine: Technical Assistance Report – Reforming Management and Regulatory Oversight. Washington, D.C.: IMF, 2016. 60 p. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2016/12/31/Ukraine-Technical-Assistance-Report-Reforming-Management-and-Regulatory-Oversight-43796>.

REFERENCES:

1. Korvat O. V. (2024). Innovatsiyni protsesy: ekonomiko-pravovi problemy realizatsiyi, upravlinnya ta rehulyuvannya [Innovation processes: economic and legal problems of implementation, management and regulation]. *Pravo ta innovatsiyi*, 3 (47), 97–108 [in Ukrainian].
2. Rud N., Fedas D. (2021). Derzhavne rehulyuvannya ta pidtrymka innovatsiynoho rozvytku ekonomiky v Ukrayini [State regulation and support for innovative economic development in Ukraine]. *Ekonomichnyy forum*, 11 (3), 26–38 [in Ukrainian].
3. Vytvytska O. D., Yemchenko M. Yu., Maystrenko I. H. (2023). Upravlinnya innovatsiyeyu protsesamy u vidnovlenni ekonomiky: mizhnarodnyy dosvid [Management of innovation processes in economic recovery: international experience]. *Ukrayins'kyi zhurnal prykladnoyi ekonomiky ta tekhniky*, 8 (4), 270–275 [in Ukrainian].
4. Orlova-Kurylova O. V., Taran-Lala O. M., Petchenko M. V., Martynov A. A. (2021). Model' upravlinnya innovatsiyeyu pidpryyemnyts'tvom u konteksti stratehiy lohistychnoyi ta finansovoyi infrastruktury natsional'noyi ekonomiky v umovakh pandemiyi COVID-19, didzhytalizatsiyi ta staloho rozvytku [Model of innovation entrepreneurship management in the context of strategies for logistical and financial infrastructure of the national economy in the conditions of the COVID-19 pandemic, digitalization and sustainable development]. *Ahrosvit*, 21–22, 27–34 [in Ukrainian].
5. Kozlova V. M. (2024). Rozvytok innovatsiynoho pidpryyemnytstva v innovatsiynikh ekosystemakh [Development of innovative entrepreneurship in innovative ecosystems]. *Visnyk L'vivs'koho torhovel'no-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 76, 66–74 [in Ukrainian].
6. Prokopenko M., Kostenko Yu. (2024). Analiz vplyvu derzhavnogo rehulyuvannya na hospodars'ku diyal'nist' pidpryyemstva [Analysis of the impact of state regulation on the economic activity of enterprises]. *Problemy i perspektivy rozvytku ekonomiky*, 2 (33), 176–184 [in Ukrainian].
7. Zaliznyuk V. P. (2025). Integratsiyna stratehiya Ukrayiny: suchasni vyklyky dlya ekonomiky ta konkurentospromozhnosti [Ukraine's integration strategy: modern challenges for the economy and competitiveness]. *Zdobutky ekonomiky: perspektivy ta innovatsiyi*, 15. Retrieved from <https://doi.org/10.5281/zenodo.14882020> [in Ukrainian].
8. Dyachenko M. (2024). Chynnyky vplyvu na innovatsiynyy rozvytok maloho pidpryyemnytstva [Factors influencing the innovative development of small business]. *Aktual'ni problemy ekonomiky*, 9 (279), 96–103 [in Ukrainian].
9. Zakharchenko V. I., Merkulov M. M., Hlushchenko L. D. (2013). Derzhavna pidtrymka innovatsiynoyi diyal'nosti promyslovykh pidpryyemstv [State support for innovative activity of industrial enterprises]. *Prometey*, 1, 75–81 [in Ukrainian].
10. OECD. Innovation Policies. Retrieved from <https://www.oecd.org/innovation/>
11. OECD. (2022). *Building back a better innovation ecosystem in Ukraine*. Paris: OECD. Retrieved from https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/11/building-back-a-better-innovation-ecosystem-in-ukraine_8d07cd2d/85a624f6-en.pdf
12. European Commission. (2016). *Peer Review of the Ukrainian Research and Innovation System*. Brussels: European Commission. Retrieved from <https://rio.jrc.ec.europa.eu/policy-support-facility/peer-review-ukrainian-research-and-innovation-system>
13. OECD Eurasia Competitiveness Programme. (2024). *Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine*. Paris: OECD. Retrieved from <https://www.oecd.org/publications/enhancing-resilience-by-boosting-digital-business-transformation-in-ukraine-c2e06e50-en.htm>
14. CEPR. (2024). *Innovation for economic resilience: strengthening Ukraine's human capital and science sector*. London: Centre for Economic Policy Research. Retrieved from <https://cepr.org/publications/policy-insights/innovation-economic-resilience-strengthening-ukraines-human-capital>
15. OECD. (2025). *OECD Economic Surveys: Ukraine 2025*. Paris: OECD. Retrieved from <https://www.oecd.org/en/countries/ukraine/>
16. IMF. (2016). *Ukraine: Technical Assistance Report – Reforming Management and Regulatory Oversight*. Washington, D.C.: IMF. Retrieved from <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2016/12/31/Ukraine-Technical-Assistance-Report-Reforming-Management-and-Regulatory-Oversight-43796>

Стаття надійшла до редакції 10.05.2025